

Потпредседник Владе Србије напoкoн је званично потврдио oнo штo је чаршија причала већ месецима - купац Политике, али и Вечерњих новости и новосадског Дневника је власник МБ Фармакома - Мирослав Богићевић. Наиме, Фармаком стоји иза фирме Ист медија груп из Москве, која је формално купила ВАЦ-ов удео у Политици.

Како је Вучић објаснио, гостујући у Дневнику РТС-а, Богићевића у ствари, није занимао медијски бизнис, већ је био приморан да преко својих ћерки фирми купи три новинске куће како би учинио услугу "највећој странци у претходној власти" - Демократској странци. Потпредседник владе није улазио у детаљнија објашњења чиме је ДС задужио Богићевића да он чини такву услугу која га је коштала милионе евра. Толике паре Фармаком чак није ни имао па је морао да их позајмљује. А за позајмице су биле задужене државне банке - Привредна банка Београд и толико спомињана Агробанка. Занимљиво је да је Вучић рекао да је Богићевићу новац у ствари дала Нова Агробанка, што значи да се то десило после одузимања лиценце Агробанци и после откића да је бивше руководство давало кредите без адекватних покрића и по партијској директиви. Очигледно, да је стара пракса, барем када је реч о партијском диктату, настављена и у новој банци.

На Вучићеве оптужбе да иза куповине Политике стоји ДС одговорио је Драгољуб Мићуновић, шеф посланичког клуба ове странке. Он је рекао да никада ни у једном органу странке није било поменуто питање куповине неких новина.

Шта се грбо роди, или како је ВАЦ ушао и изашао из Политике

Пише: Миша Лакетић

уторак, 25 септембар 2012 07:06

"Ја мислим да је у свету нормално да ако неко некога оптужи, онда мора да има доказе. Ако се тај који је натеран појави, па каже јесте, натерали су ме онда је то друго питање, али ако дође треће лице и седне усред дневника јавног сервиса и сад као специјални јавни тужилац води истрагу, ја то не разумем", рекао је Мићуновић.

Ипак, најзначајнија ствар коју је потпредседник владе рекао јесте да ће актуелна влада учинити све да се Политика, Новости и Дневник врате у државне руке. Или како се Вучић изразио - да ће држава покушати да "нађе начин да јој се врати оно што је њено".

С обзиром на то да су државне банке дале паре за куповину ових новина и Богићевићеве незаинтересованости за рад са медијима, чини се да то неће бити тешко извести.

У прилог томе иде и Вучићев помирљив тон када је причао о Богићевићу. Наиме он је рекао да треба да се заштите интереси државе али да се не води хајка против Фармакома јер та компанија запошљава 3.500 људи. Па тако не треба очекивати ни да ће Богићевић пружити неки отпор у процесу враћања ових новина држави.

Чињеница да је Вучић представио Богићевића као несрећну жртву у читавом овом случају за неке је била знак постојања договора између њих. Па тако Вукашин Обрадовић, председник Независног удружења новинара Србије, каже да је очигледно дошло до неке врсте договора између господина Богићевића и нових власти и отуд та прича о "натеравању" на куповину.

Исто мисли и Љиљана Смајловић, председница Удружења новинара Србије.

"Ја разумем потребе власти да сачува компаније у којима су радници запослени. Али није Богићевић тај који је требало да штити државну имовину у 'Политици'. Према томе, мени се чини да, када се на овај благонаклон начин говори о фирмама Богићевића, ја у томе препознајем намеру да се дугови Фармакома и господина Богићевића, према државним банкама, какве су Привредна банка и Агробанка, да се ти дугови претворе у власништво над Политиком", каже председница УНС-а.

Ове "оптужбе" Вучић оповргава и одговара да није склон противправним нагодбама.

"Неки људи знају да би стрпали паре у џеп и да би се договарали са неким бизнисменима и, полазећи од себе, они замишљају да тако раде и неки други, али кажем им да ми не пада на памет да то радим, само нећу да дозволим неким другим људима којима противправно деловање није страно да, кад виде да је неко у тешкој ситуацији, крену да отимају имовину", објаснио је Вучић.

Да ли ће се међутим "хајка" водити против неког другог, потпредседник владе није прецизирао. Он је само рекао да се у целом случају ради највише о моралној, политичкој одговорности а да о другим одговорностима воде рачуна надлежни органи. Иначе, раније је Вучић изјављивао да ће правно бити јако тешко разрешити ове случајеве нетранспарентне куповине три новине.

Највећи проблем са куповином Политике, Новости и Дневника лежи у томе што је то урађено нетранспарентно, без јавности. Такође, претходна влада је избегла да откупи ВАЦ-ов удео у Политици иако је имала право прече куповине. Разлог за то можемо да наслутимо, поготово када је откривено да иза куповине Политике стоји ДС. Међутим, многи сматрају да је тиме држава оштећена. А што је најбитније Владино одбијање да купи ВАЦ-ов удео прошло је потпуно без учешћа јавности.

ВАЦ-ов улазак на мала врата

Међутим, ово није био први пут да Политика нетранспарентно мења власника. Многи су заборавили како је уопште ВАЦ ушао у ову новинску кућу. Тачно пре десет година - 2002. године ВАЦ (Вестдојче алгемајне цајтунг), немачки новински гигант је склапајући стратешко партнерство са Политиком АД постао власник 50 одсто новина Политика. Још

тада је било много оних који су говорили да је Политика "предата у руке Немцима без тендера".

За долазак ових Немаца у Србију најзаслужнији је био тадашњи премијер Зоран Ђинђић. Његови опоненти су причали да је његов ангажман око успостављања контаката ВАЦ-а и неколико српских медија, имао за циљ каснији пресудни утицај на уређивачку политику. Главна веза између Ђинђића и ВАЦ-а био је Бодо Хомбах, који је важио за доброг пријатеља бившег премијера (неки су писали и да му је Ђинђић био кум на венчању). Наиме, Хомбах је само неколико месеци после потписивања уговора између Политике и ВАЦ-а прешао са места координатора Пакта за стабилност југоисточне Европе на место председника Управног одбора ВАЦ-а.

Дарко Рибникар, директор и главни и одговорни уредник Политике у време склапања уговора са ВАЦ-ом, демантује "распрострањену причу" о договору покојног премијера Ђинђића и Бода Хомбаха али наводи да Ђинђић јесте заслужан за контакт немачких и српских привредника, након чега су се представници ВАЦ-а заинтересовали за неколико медијских кућа у Србији.

Сада, са ове временске дистанце, заиста изгледа чудно да је тако значајна кућа као што је Политика "предата" у руке ВАЦ-у без тендера. Уместо продаје руководство Политике се одлучило за стратешко партнерство, а партнер је опет изабран на основу договора руководства. Тако су Политика АД и њен стратешки партнер ВАЦ основали Предузеће за издавање новина и часописа Политика Њузпејперс енд магазинс (ПНМ). Власништво у новом предузећу два власника Политика АД и ВАЦ су делили пола-пола. Иако су делили власништво на пола многи су сматрали да је Политика у заједничку фирму унела много више од ВАЦ-а.

Према уговору, Политика А.Д. је у нову компанију унела свих 15 постојећих листова, као и "улоге у стварима" (не рачунајући имовину – некретнине и део опреме), техничку опрему за штампу, експедицију и продају. А "старој" компанији – Политици А.Д., остале су некретнине, штампарија у Крњачи, пословнице, ТВ Политика и – дугови.

Дакле, у тренутку када се стварало ПНМ, Политика је имала три дневна листа - Политику са просечним тиражом од више од 100.000 продатих примерака, Спортски журнал и Политику експрес, дванаест магазина, продајну мрежу са више од хиљаду киосака и транспортну службу. И све је то пренела у заједничко предузеће које је основала са Немцима.

Зашто није искоришћено право прече куповине

ВАЦ је требало да у заједничко предузеће унесе новац, искуство и знање како се праве високотиражне новине ("ноу-хау"). Све то је процењено на укупно 25 милиона евра.

Како је Дарко Рибникар изјавио ВАЦ је унео улог у новцу, у износу од 25 милиона евра, на почетку преговора говорило се о 25 милиона немачких марака, а онда је уведена нова европска валута, а цифре су остале исте. Рибникар је наглашавао да је основна дилема у преговорима била у томе што су стручњаци ВАЦ-а сматрали да процена вредности Политике А.Д, коју је Економски институт обавио за потребе Политике А.Д. 30. јуна 1997, од 339 милиона немачких марака, претерана. И то не толико у имовини – грађевински објекти и опрема су процењени на 184 милиона немачких марака, колико у "гудвилу" (израз који се тада користио за "бренд"). Представници ВАЦ-а су тврдили да ни високотиражан и високопрофитабилан лист у Немачкој не може достићи износ од 155 милиона немачких марака, колико је, према процени Економског института вредео "гудвил" Политике.

Шта се грбо роди, или како је ВАЦ ушао и изашао из Политике

Пише: Миша Лакетић

уторак, 25 септембар 2012 07:06

